

Az emberfajok világgazdasági küzdelmének problémája.

Ha az egyes emberfajok küzdelmét a világgazdaságban szemügyre vesszük, úgy látjuk, hogy egyes fajok időnkint felülkerekednek, mások alább hanyatlanak, elvesztik vezető-szerepüket s az általános decadentia jeleit mutatják.

Ha kérjük, hogy az első pillanatra észrevehető, sőt sokszor nagyon érezhetően megállapítható tényeknek, *gazdasági* tényeknek mi az oka, akkor önként az illető faj kiváló képességeire, illetve az illető faj lelki decadentiájára gondolunk. S valóban a legfeltűnőbb példák is azt mutatják, hogy az egyes emberfajok világgazdasági küzdelmében tulajdonképp a fajok lelki képességei állnak küzdelemben, hogy e *gazdasági küzdelem* tulajdonképp *a fajok harcza, életharcza, struggle for life-ja*, amelyben a kiválóbb lelki képességek diadalmaszkodnak.

Íme az úgynevezett sárga veszedelem. A *sárga faj* kiváló lelki képességeitől való félelem. E faj sokban megelőzte Európát a culturalis fejlődésben, például nyomtatás stb. s újabban tudatára ébredvén kiválóságainak, rohamosan fejlődik minden téren.

Ott az amerikai *yankee-faj*. Hogy Európát az európai piacon leverni gazdasági téren, hogy a nagy hajószállításdíjat nem is számítva képes olcsóbban adni gabonáját, marhahúskészítményeit, szalonnáját, hogy ROCKEFELLER a milliomos petroleumkirály leverni a német petroleumpiacot, bár hazánk piaczat még nem tudta hatalmába keríteni, az mind nem véletlen, hanem az amerikai *yankee-faj* lelki kiválósága, mohó munkavágya, ritka kitartása, energiája. Ez újonnan alakult emberfaj, melyben keveredett az angol, hollandus és spanyol, pompásan alkalmazkodott az amerikai élet természeti viszonyaihoz. A természeti környezettel küzdő faj kitűnő *alkalmazkodó képességét* kell látnunk a *yankee-faj* jellemvonásaiban.

Londonban az odaérkező vonatokon az angol addig meg

nem mozdul, míg a vonat meg nem áll. Az amerikaik a tengeren túl előre a lépcsőkre szaladnak s még a vonat meg sem állt, már is leugrálnak és mohón sietnek munkájuk után. Vajjon mi fejlesztette ki ezt a nagy, mohó munka vágyat? Az amerikai őserdők, őstermészet kincsei, amelyek csábították, élesztették, szították folyton a munkavágyat. De viszont a folytonos veszély a vad, indián környezettől számítóvá, óvatossá energikussá formálták a yankee-fajt. így alakult ki e faj jelleme csupa természetes alkalmazkodási jelenségekből.

Igaz, hogy meg van az érem hátsó oldala is. Maguk az amerikaiak panaszkodnak, hogy e mohó munkavágy s energia kifejtés következménye az utódok gyengülése, teljes elmaradása a felsőbb kiválóbb osztályokban. De tagadhatatlan, hogy csak ezzel a mohó munkavágygyal számító energiájával verte le sok téren Amerika az európai piacot, sőt ma culturalis téren is sok tekintetben vezet s példát ad Európának.

Vannak tehát kiválóbb fajok s alantosabb fajok? S az emberfajok világgazdasági küzdelmében a kiválóbb fajok boldogulnak szükségképpen?

Minden bizonynyal, sőt mivel a gazdasági boldogulással, kiválósággal együtt jár a culturalis élet fejlődése is, a culturalis fejlődésben is e kiválóbb fajok vezetnek. Mert abban igaza van a történelmi materialismus felfogásának, hogy a gazdasági *élet* a fő, az alapjelenség a fajok történeti fejlődésében, ez alapjelenségen, mint infrastruktúráján épül fel a culturalis élet, a culturalis fejlődés suprastrukturája.

így tehát felette fontos probléma a fajok e világgazdasági küzdelme, mert hiszen ez a fajok valóságos létharcza, s egszersmind ezen alapszik a culturalis haladás, fejlődés is.

Tisztában kell lennünk ezekkel a fontos tényekkel hazánk érdekében is. Az őstermelés, földművelés, állattenyésztés adja itt a gazdasági életet, az alapot a culturalis élethez, s ezek oly erősek, hogy a gyöngé ipart és kereskedelmet is még ellensúlyozzák. De haladnunk kell a korrallal e téren is. A mindinkább erősebbé váló verseny azt követeli, hogy az ipar és kereskedelem terén is előrehaladjunk. Ezért tesz meg az állam is minden tőle telhetőt ez irányban. Sajnos, a még nem is oly rég felvett statisztika e téren a népesség iparral és kereskedelemmel foglalkozóit igen gyöngé százalékban tünteti fel.

Tény tehát, hogy a lelki képességek tekintetében az emberfajok között különbségeket találunk. Hiába hirdették az emberek egyenlőségét, különösen ROUSSEANU hívei. Az emberek már természettől sem egyenlők. Különféle lelki képességekkel jönnek világra. Meg kell tehát nagyon is különböztetnünk az *egyéni* értékeket és épp így a *fajok* értékeit. A hogy az egyének között vannak kiválóbbak, úgy vannak a fajok között is

kiválóbbak. És épp ezért különböző az egyes emberfajok munkabírása a gazdasági küzdelemben és ezzel velejár a munkabírás különbsége a culturalis küzdelemben is, és e különbségek óriásiak. Találón mondja BAGEHOT, aki a népek gazdasági életét oly behatóan ismeri, hogy természeti javak termelésében sokkal többet ér húsz rendes angol, mint ezer ausztráliai néger. Vegyük például az aranyhoz az ércből való ki fonsorozását; bátran mondhatjuk, hogy egy millió ausztráliai néger meg sem tudna mozdulni s bizony húsz angol elvégzi e dolgot.

Ugyancsak e faji képességek között való különbségek az okai, hogy a rabszolga-felszabadítás óta az amerikai néger helyzete oly siralmas. A szabad versenyben messze maradnak az életrevaló yankee-faj mögött. Már FRANKLIN megmondotta, aki pedig különben az emberek egyenlősége elvének híve volt, hogy »a néger állat, amely annyit eszik, amennyit csak lehet s oly keveset dolgozik, amily keveset csak lehet.«

De ugyancsak Amerika más érdekes példát is nyújt e tekintetben. A szabad versenyben felette árt a yankee-fajnak a kínai, a sárga faj munkásainak betolakodása, úgy hogy ez ellen a kínai bevándorlás ellen a yankeek politikai övintézkedéseket is foganatosítottak.

Ez a sárga faj ugyanis épp fordítottja a négernek. Oly keveset eszik, amily keveset csak lehet s annyit dolgozik, amennyit csak lehet. Rendkívüli munkabírásában, gépies munkabírásában van a veszedelem, a *sárga veszedelem* a többi fajokra nézve. S e nagy munkabírás igen kevéssel beéri; kevés táplálék kell neki, mozgásra nincs szüksége és jól emészt, alszik bárhol, bármikor.

ARTHUR H. SMITH e tekintetben jól jellemezte a kínaiakat. Azt írja, hogy idegnélküli nép. Eldolgozik fáradság nélkül akármeddig. Elalszik akárhol, akármikor. Három talicskán keresztbe fekve, lelógó fejjel, nyitott szájjal, melyben légy kalandozik, jóízűen látni őket aludni a munkástelepeken. Dolgozik mint egy automata. Ily munkás a japáni is.

Az emberfajok különböző képességeire érdekes példa az orosz gyári munkás. Oroszországban igen rossz a gyári munkásanyag. Maguk az oroszok panaszkodnak. így például 4000 szövőszékre felügyeletül 13 orosz munkás kell, német elég 9, angol pedig éppen 4.

A kiválóbb fajok tehát uralkodni fognak a világpiaczon s leverik az alsóbb rangú fajokat. így uralkodik s hódít az északamerikai yankee-faj az európai piacon is, mint fennebb részleteztük.

A kereskedelem története is az egyes emberfajok kiválóságának, képességeinek történetét, küzdelmét adja. Így az ókori

phoenikiaiktól idővel a velencei köztársaság ragadta magához a földközi tenger kereskedelmét. Akkor a Canale grande játszotta Suez szerepét, ámde Velenczétől a hollandusok és az angolok vették át a kereskedelmi vezérszerepet s ma Suez a főcsatorna.

Azt hiszem, sikerült megvilágítanunk, hogy az emberfajok különböző lelki képességekkel vannak felruházva s hogy ez irányadó és döntő az egyes emberfajok világgazdasági küzdelmében. Ez hozza létre a fajok e létküzdelmét, mely alapját képezi a culturalis küzdelemnek.

Pekár Károly.